Budapest, 1892. április 27-én. Jüdisches Volksblatt. II. évfolyam 49. sz.

יידישעס פאָלקסבלאַטט

אונפאַרטייִישעס אָרגאַן פֿיר פּאָליטיק אונד יידישע אינטערעססען.

Megjelenik hetenkint 3-szor: hétfőn, szerdán és pénteken.
ערשיינט דרייִמאָל וואָכענטלעך: מאָנטאג, מיטטוואָך אונד פֿרייטאג.
אנצייגען אונד קאָנקורס פֿאַן נעמיינדען וועדען בילליגסט בערעכנעט.
רעדאַקציאָן אונד עקספּעדיציאָן: בודאַפּעסט, וואָרמדאַם.

Előfizetési árak: Egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt.
פּרענומעראַציאָנס-פּרייז דעם בלאַטעס:
פֿיר עסטערייך-אונגאַרן:
גאַנציאָהריג 8 גולדן, האַלביאָהריג 4 גולדן, פֿיערטעליאָהריג 2 גולדן.
פֿיר דאס אויסלאַנד:
גאַנציאָהריג 10 גולדן, האַלביאָהריג 5 גולדן, פֿיערטעליאָהריג 2 גולדן, 50 קר.

פֿרענומעראַנדען אַלע אַלטע ענדענען
זינד צו ריכטען אַן
דיא עדאַקציאָן דעס
„יידישעס פֿאָלקסבלאַטט"
בודאַפּעסט, וואָרמדאַם.

Felelős szerkesztő: DORNBUSCH MÓR.
הערויסגעבער אונד רעדאַקטעור: מ' דאָרנבוש.

בודאַפּעסט מיטטוואָך ל' ניסן תרנ"ב. צווייטער יאהרגאַנג, נומער 49

דיעיניגען הערען אבאָנענטען, דערען פּראָנומעראַציאָן אַן 1. מאַי אבלויפֿט, ווערדען אום עריינערונג דער יעלבען ערזוכט, דאַמיט קיינע אונטערברעכונג אין דער צוזענדונג דעס בלאַטעס אַן איהרע אדרעסע איינטרעטע.

דיעיניגען הערען אבאָנענטען, דערען פּראָנומעראַציאָן אַן 15. אַפּריל אבגעלויפֿען אונד נאָך ניכט ערנייערט ווערדען איהם, קאָנען ווי נור נאָך דיעזע וואָכע אונטער בלאַטס צוזענדען, ווי לאַנגע זיא דאַהער האַפּטליכסט צור ערנייערונג איהרער אבאָנעמענטס אין.

ווי מאַכען דיא נעעהרטען הערען אבאָנענטען, דערען פּראָנומעראַציאָן צו ערדיג איהם, זאָלליא דיא ניי אינטרעסענדען פּראָנומעראַנטען דאַרויף אייפֿמערקזאַם, דאַס זיא ביי דער איינצאַהלונג דיא אין פֿעראַראַבדרוקק ערשיינענען האָאַנטעריעסאַנטען עיצאַהלונגען „אַרכיטעקטאָר אונד יודע" אונד „אין נעטוויפֿטער יידע אַם רוסישען קאַיזערדאָם" פֿאַן אונס בעאַנשפּרוכען קאָנען, אויף פֿערלאַנגען וועדען דיעזע ביידען ראָמאַנע יעדעס ביי איינצאַהלונג דער פּראָנומעראַציאָן אָפּאָרט צוגעשיקקט.

דאַס נייע געלד.

— צור עריינונג דער וואָלוטאַ. —

דיא וויעגער מיניסטער-קאָנפֿערענצען בעצוגליך דער וואָלוטאַ-רעגולירונג קאָנען אַלס בעעענדעט בעטראַכטעט ווערדען. אין דענזעלבען וואָרדע דער איבערגאַנג פֿאַם פּאַפּיערגעלד-וויסטעם צור גאָלד-וואָהרונג בעשלאָסען אונד דער ענטוואָורף אינעם צווישען אָסטערריך אונד אונגאַרן אבצושליעסענדען פֿערטראַגעס פֿעסטגעשטעלט. אין וועלכעם דיא ביידערזייטיגען אונטערעסען געוואָהרט ווערדען זאָללען. צווישען דען פֿאַס-רעפֿערענטען דער ביידען מיניסטעריען זינד דיא פֿערהאַנדלונגען צוואָר נאָך אום גאַנגע, וועלכע ערסט היער אין בודאַפּעסט צום אבשלוסס געבראַכט וועדען דיפֿטען אום נראָסען אונד גאַנצען בעשטעהט „עדאָך צ ווישען דען רעגיערונגען דער ביידען רייכסהאַלפֿטען בעצוגליך דער וואָלוטאַ-רעגולירונג קיינע מיינונגס-פֿערשיעדענהייט.

מיט דעם וועכעל דער וואָהרונג געהט דיא אינלאָזונג דער שוועבענדען שטאַאַטס-שולד אונד אין אונד. צור בעוועגרשטעללונג ביידער, זאָ-וואָהל דעם וואָהרונגס-וועכעלס אַלס דער שולד-אינלאָזונג, זינד בעדייטענדע אָפּפֿער ערפֿאָרדערליך. איינגע שוועריגקייטען דיפֿטע אויך דיא הערביי-שאַפֿפונג דער גאָלד-מענגען פֿעראורזאַכען. אבער דיא ביידען שטאַאַטען דער מאָנאַרכיע זינד וואָהל קראַפֿטיג גענוג, אום דיא שוועריגקייטען צו איבערווינדען. איינערזייטס, נאַטענגטלעך אין אָבטערריך, ניכט עס צוואָר גענגער דער אומגעשטאַלטונג דעס גענגעוואָרטיגען געלד-זיסטעמס, וועלכע איינע בענאַכטהיילונגס דער מיטטלערען אונד ניעדערען בעפֿאָלקערונגס-קלאַססע בעפֿירכטען; אנדערערזייטס אבער האַלט מאַן דען אונטערשיעד פֿיר צו גערינג, אַלס דאַס דערזעלבע איינען פֿיהלבאַרען נאַכטהייל ערצייגען קאָנטע. פֿיר דען גולדען זינד 84 גאָלד-קרייצער בעשטיממט. וועגען ווי גון רעכענען, דאַס ביים איבערגאַנג פֿאַן דער אַלטען צור נייען וואָהרונג „עדער פֿאַן זיינעס גולדען 16 קר' פֿערליערען מיסבטען, זאָ וואָרע דיא אונבעגיטטעלטע קלאַסע דאַביא אַם וועניגסטען, דיא מיטטלערע שאָן עטוואָס מעהר, דיא רייכע קלאַססע אבער אַם אַלערמיסטען געשאַדיגט, ווייל יא דערעיניגע אַם מייסטען דאַביא פֿערליערען ווירדע, דער דיא מיינטען גולדען בעזיטצט. ווער ביישפּיעלסווייזע נור 100 גולדען אים פֿערמאָגען האַט, קאָנען אין דיעזעם פֿאַללע נור 16, ווער אבער 1000 גולדען בעזיטצט, שאָן 160 גולדען איינבייסען אַר' ז' ווי. פֿריילעך פֿער-שמערצט דער ארמע שווערער 16 גולדען אַלס דער רייכע 160 גולדען.

דורך דיא שאַפֿפונג דער קליינערען מינצ-איינהייט „קראָנען" שטאַאַטט „גולדען", עדהאַפֿט מאַן איינע פֿערוואָהלפֿיילערונג דעם טאַגליכען לעבענס. טהאַטזאַכע איזט, דאַס מאַן אין דייטשלאַנד מיט 1 מארק אונד אין פֿראַנקרייך מיט 1 פֿראַנקס פֿערהאַלטניסמאַסיג מעהר אויסריכטען קאָנען אַלס ביי אונס מיט 1 גולדען; טראָטצדעם דערזעלבע אַן ווערטה פֿאַסט דאַס דאָפּפֿעלטע איינער מארק אונד מעהר אַלס דאַס צווייפֿאַכע איינעס פֿראַנקס דאַר-שטעללט. דיא „קראָנע", פֿאַן דער 2 אויף 1 גולדען נעהען ווערדען, זאָלל נון דיעזע גערינגערע מינצ-איינהייט רעפּראַזענטירען.

דער איינגעטליכע צוועקק דער נאַנצען וואָ-לוטאַ-אָפּעראַציאָן איזט דיא אבשאַפֿפונג דעס פֿאַ-פּיער-געלדעס. דיעזע קאָנען ערסט דאַנגן נאַנצליך ערפֿאָלגען, וועגען דיא שוועריגקייטען דער גאָלד-בע-שאַפֿפונג אום דעם וועגע גערייטט זיין ווערדען. אויך דיא זילבער-פּראָנע מום נאָך פֿריהער געאָרדנעט ווערדען.

דיא אויף דיא וואָלוטאַ-רעגולירונג בעצוגליכען געזעטצעס-פּאָרלאַגען זאָללען אין דער ערסטען האַלבסטע דעס מאָנאַטס מאַי דען ביידען פּאַרלאַמענטען ווערדען. ערסט אום דיעזען פּאַרלאַמען ווירד מאַן דיא נאַנצע זאַכע קלאָר בעאורטהיילען קאָנען.

טאַגעס-נייאַגקייטען.

(מאָנאַרכען-בעגעגנונג.) אין וויעגער מיליטאַרישען קרייזען שפּריכט מאַן דאַפֿאָן, דאַס קאַיזער-קאָנג פֿראַנץ יאָזעף אַם לויפֿע דעס נאַכסטען מאָנאַטס דען דייטשען קאַיזער אין בערלין בעזוכען אונד דאָרט ביי איהם זער בעלעגענהייט מיט דעם קאָנג פֿאַן איטאַליען צוזאַממענטרעפֿען ווערדע.

(אַם אונגאַרישען אבגעאָרדנעטענהויז) נאַך עס געסטערן שטרבייסע סצענען, ביי דער בעראַטונג אבער דאַס באָרשעט דעס מיניסטעריימס דעס אינגערן וועזיז דיא אָפּפּאָזיציאָן דאַרויף הין, דאַס ביי דער אונגאַרישען שענאַטמערע ניכט-אונגאַרישע פֿאַרבען אין פֿערוועגונג זינד. מיניסטערפּראַזידענט סאַפּאַרי ערוויעדערטע דאַרויף, דאַס דיא שוואַרצגעלבען קוואַסטען דאַס אַנזעהען דער ארמעע העבען, מעהר דאַס דער ארמע נראָס סאַפּאַרי ניכט גע-דרויכט. איין שטורם דער ענטריסטונג גינג נעגע אידן פֿאַן אַללען זייטען לאָס, זעלבסט פֿיעלע אַב-געאָרדנעטע דער רעגיערונגס-פּאַרטייא צייגטען איהרע אונצופֿריעדענהייט אונד בעשטימטען דען רע-גירונגס-שריט, ער מאַגע זיינען אונגלקקליכען אום-שפּרוך צורקקציעהען, וואָס סאַפּאַרי יעדאָך ניכט געטאַדען האַט. ביי דער דיערדיק ערפֿאָלגטען גאַ-מענטליכען אבשטיממונג איבער דיא פּאַסט אום-נאַבען פֿיר דיא אָפּפּענטליכע זיכערהייט קאַם מיט שווערער מיהע איינע מאַיאָרטאַט פֿאַן 35 שטים-מען פֿיר דיא רעגיערונג צוזאַממען, דאַ מעהרערע לינעראַלע אבגעאָרדנעטע מיט דער אָפּפּאָזיציאָן געשטיממט אונד פֿיעלע זיך פֿאַר דער אבשטיממונג אום דעם זאַאַלע ענטפֿערנט האַבען.

(דער אָסטערריכישע ריכטער-ראַט) ווירד, וויא עס הייסט, יעטצט זאָ לאַנגע בייזאַמען בלייבען; אַלס דיא עדלעדיגונג דער וואָלוטאַ-רעגולירונג דיעס נאָכהווענדיג מאַכען זאָללטע. דיא רעגיערונגען אָסטערריכס אונד אונגאַרנס זינד ענטשלאָסען, דיא דעלעגאַציאָנען נאָטהיגענפֿאַללס ערסט פֿיר דען שפּאַטזאָממער אָרט פֿיר דען הערבסט איינבערופֿען.

(איינע ניי אָרטהאָדאָקסע גע-מיינדע.) אום קאָלאָזש-מאָנאַשטאָר ווירד אונס געשריבען: „פֿאַר דעם פּסח-פֿעסטע האַט זיך דיא היעזיגע איזר' געמיינדע אַלס סעפּאַ-ראַטע אָרטהאָדאָקסע געמיינדע אויף גרונדלאַגע דעס אָרטהאָדאָקסען לאַנדעס-שטאַטוס קאָנסטיטואירט. אין דען פֿאָרשטאַנד וואָרדען געוואָהלט: דער מ' לאָבעל, דער זיך אום דיא קאָנסטיטואירונג נראָסע פֿערדיענסטע ערוואָרבען, צום פּראָזעס, אונד אין עבענפֿאַללס פֿערדיענטפֿאָללער מאַגן; ר' משה קליין מין נ"ה, צום נצ אונד קאַסיער.

(איבער דיא קאָלאָניען דעס באַ-ראָנס הירש טעפּפּען אויס זיד-אַמעריקע זעלט-זאַגע נאַכריכטען אין. אונטער דעם נאַמען „יידישע קאָלאָניזאַציאָנס-געזעללשאַפֿט" וואָרדען דיעזע הירשען קאָלאָניען אין דער זיד-אַמעריקאַנישען רעפּובליק אַרגענטינען בעגרינדעט. דיעזע זאָללען נון איהרע אויפֿלאָזונג ענטגעגענגעהען. אויף דער בעדייטענדסטען דער דייטשע קאָלאָניען, וועלכע „מיזיריציאָ" הייססט, האַבען זיך אַרגע אונרוהיגע צוגע-טראָגען, ווייל פֿיר דיא קאָלאָניסטען ניכט אין גענו-גענדער וויזע פּאַרעגזאַרגט וואָרדען וואָר. דער לאָקאַל-פֿערוואַלטער נאַהם נעגען דיא אונצופֿריע-דענען קאָלאָניסטען דיא הילפֿע דער אַרגענטינישען פּאָליציע אין אנספּרוך, וועלכע ביי איהרעם אינשטייטען מעהרערע קאָלאָניסטען געטאָדטעט אונד פֿיעלע פֿערוואונדעט האַט. אויך דיא אנדערען 2 קאָלאָניען בעפֿינדען זיך אין שלעכטער לאַגע. באַראָן הירש זאָלל דאַרויך זעלבער אין זיינעם פֿערטרייען אויף דיא אויספֿיהר-באַרקייט זיינעם פּלאַנעס ערשטטערט וואָרדען זיין. זיין יעטציגער בעפֿאָלגאַכטיגטער, דער ענגלישע אָבערסט גאָלדשמיד האַט דען אויפֿטראַג ער-האַלטען, דיא קאָלאָניען צו שליעסען אונד זאַממטליכע אנזיעדלער „עטוואַ צוויטייזענד פֿעריאָנען נאַך נאָרד-אַמעריקע צו בעפֿאָרדערן.

ליכער אין וויין ווייעלענדער ערצהערצאנע, דעם דיפלאמאטישען קאָרפס, צאהלרייכער נענעראלע אונד איינער רעזיזנען מענשענמענגע דיא ענטהיל-לונג דעם ראדעצקי-דענקמאלס שטאטט.

זאָפיא, 24. אפריל. פאָרנעסטערן גרענצעקק-טע דיא פאלציי אין דער וואהנונג איינעס ארמע-ניערס 14 מיט עקספלאזיוו-שטאָפען אונד אויזען געפיללטע באָמבען. דאס אנדיווידואום, אין דעסען וואהנונג מאן דיא באָמבען פאנד, וואורדע גלייכציי-טיג מיט 2 בולגאַרישען עמיגראנטען פערהאפטעט. דיא אונטערזוכונג האט ערגעבען, דאס איין טהייל דער באָמבען נאך קאָנסטאנטינאָפעל צו איינעם אטטענטאטע אויף דען סולטאן בעשטימט וואר, וואהרענד דיא איבריגען באָמבען צו גלייכעם צוועקקע גענען פירסט פערדי-נאנד אונד דיא בולגאַרישען מיניסטער דענען זאָללטען.

בריעפקאסטען דער רעדאקציאָן.

הערן אינ׳ פליישמאנן אין פארנדארף: איינען מאשינען-שלאָסער אדער בויא אונד מאָבעל-שפענגלער אין בודאפעסט צו פינדען, דער ניכט מחלל שבת איזט, נעהם זעהר שווער. ווער ווערדען אומשווא הלטען לאסען. — הערן י׳ צוקקערמאנן אין בירלאט: דיא איינשאלטונג קאָסטעט 1 גולדען. — הערן אדאָלף ניימאנן אין וויין: דיא ביידען ערצאהלונגען נעהען הייסט אן איהרע זו׳ אדרעססע אב. הערצליכען גרוס! — „אבאָנענטן מן דראשונים״: ערשיינט אם מישטוואך אונד פרייטאג. נעזאמטט-נעבהר 92 ק׳. — הערן י׳ גינסבערגער אין לאָשאָנץ: מיט דען נעזוינשטען בייליאגען בעדיערן ווייר, ניכט מעהר דיענען צו קאָנגען, איהר לאָז׳ ביז יעטצט ניכט נעצאָגען. — הערן ע׳ וועבערמאנן אין טארצאל: דא אונס איהרע אנזייטונג זאממט פתרון החידה צוקאָם, אלס דיא פרייטאג-נוממער בע-ריישט אין דרוקק וואר, קאָנגען ווייר נור אן דיעזער שטעללע קאָנשטאטירען, דאס זיא דיא שווייערינג חודה ריכטיג נעלאָזט האבען. פיר איהרע פריינדליכען וויינשע בעסטען דאנק! — הערן פ. ה. אין ש. מ.: איהר טירקענלאָז וואורדע ביז יעטצט נאך ניכט נעצאָגען. דיא קופאָנס וועדען זיים אפריל 1876 ניכט מעהר איינגעלאָזט, מיססען יעדאך אם לאָזע בלייבען. דא אים פאללע איינעס טרעפפערס פיר יעדען פעהלענדען קופאָן 3 פראנקס אין אבצוג נעבראכט וועדען. בייא נגלענענדייט וועדען איין איבער דיא וואלטאנ-רעגי-לירונג נאך אויספיהרליכער שרייבען. — הערן אזיראעל וואלד אין טערעבעש: זיא האבען רעכט; בייס דרוקק זאָ פיעלער אדרעס-שליפען איזט אין איידהאום זעהר פאָגליך. ווידד קאָרעכטירט וועדען. — הערן ע׳ שאָנבערגער אין נ׳-באָלאָש: פאראשעהענדע אנשווארט נילט אויך פיר זיא. — הערן ס׳ קאָהן אין לואיזוויללע (נארד-אמעריקא): פאָן הייסט אנגעפאנגען נעהט אונזער בלאטט דענעלמאסט אן איהרע זו׳ אדרעססע אב. דיא נעזוינשטען פריהערען נומ-מערן קאָנגען זיא האבען. — הערן מ׳ עקשטיין אין וואר-מעזאָ: בעשאָלטונג דאנקענד דען עפפאָנגס אם 1. מאי ווירד דאס בלאטט שאָן נאך יעדוואלעם עקספעדירט.

וועגען מאנגעלס אן רוהם מוס דיא בעאנט-וואָרטונג אללער איבריגען אנפראגען פיר נאָכסטע נומ׳ מער צוריקבלייבען.

וואָרענ-בעריכט.

בודאפעסטער געטרייד- אונד פראָדוקטען-נעשאָפט.

וויצען, עס וואורדען 90,000 מעטערצענטנער פערקויפט. דיא פרייזע זינד גענען דיא פאָרוואָכע אום 35 ביז 40 קר׳ נידעריגער. פרייזהאהרס-וויצען 8.68, הערבסט-וויצען 8.27.

קאָרן, דאס געשאָפט וואר פלוא. מיטטעל-וואָרע פאָן 8 גולדען 50 קר׳ ביז 9 גולדען 65 קר׳, פרימא פאָן 8 גולדען 80 קר׳ ביז 8 גולדען 95 קר׳, אומזאטץ 1200 מעטערצענטנער.

גערסטע, פיטטער- אונד האָלל גערסטע 8000 מטצ׳ אבגאטץ. מאן בעצאהלטע: מיטטעל-וואָרע פאָן 5 גולד׳ 65 קר׳ ביז 5 גולד׳ 85 קר׳, בעסערע וואָרע פאָן 5 גולד׳ 90 קר׳ ביז 6 גולד׳ 05 קר׳, מאלץ-גערסטע זעהר גערינגער אב-זאטץ.

האָפער, בייא בעסערער טעגרעניג וואורדען 6000 מעטערצענטנער אומגעזעטצט. פערקאָנסטיל-האָפער וואורדע פאָן 5 גולד׳ 70 קר׳ ביז 5 גולד׳ 85 קר׳, באהנ-וואָרע פאָן 5 גולד׳ 90 קר׳ ביז 6 גולד׳ -- קר׳, פרימא פאָן 6 גולד׳ 05 קר׳ ביז 6 גולד׳ 15 קר׳ נייער האפער פאָן — גולד׳ — קר׳ ביז — גולד׳ — קר׳ בעצאהלט.

מעהל-פרייזע.

נומ׳	0	1	2	3	4	5	6	7
פריין	15.80	15.20	14.70	14.40	14.—	13.50	13.10	12.—

נומ׳	8	$8^1/_2$	9	קלייע נראָב	פיין
פריין	8.40	—.—	—.—	4.30	4.20

פפלומען, מאן בעצאהלטע: סערבישע 85 שטיק פיר ½ קילאָגראמס צו פל׳ —.11, 100 שטיק צו פל׳ 12.72, סערבישע אוחאנס צו פל׳ 12.50, מערקאנטיל-וואָרע צו פל׳ —.—. פאָן 85 שטיקקינען באָסנישען וואורדע איין קוואנטום צו פל׳ 17.50, אונד 100 שטיק-קינע צו פל׳ 12.05 געשלאָסען. דאס געשאפט שליעסט אין מאטטער שטימונג.

שפיריטוס, מאן בעצאהלט ראָהשפיריטוס אונ-פערשטייערט 18 גולד׳ — קר׳, פערשטייערטע ראָפפינאדע 56 גולד׳ 50 קר׳, אן קאָנזומענטען — גולד׳ — קר׳.

אונשליטט (חלב). דיא נאכפראגע איזט גערינג. קערנ-אונשליטט איזט מיט 35 פל׳. — קר׳ ביז 35 פל׳ 50 קר צו נאָטירען.

ערדאָפפעל געלבע פאָן 2 פל׳ 20 ביז 2 פל׳ 30 קר׳. פער 100 קילאָ. אָדער- פאָן —.2 ביז 2.20.

אייער. פרימא קיסטען-אייער צו 1440 שטיקק 30 פל׳, מינדערע צו 29 גולדען. — קר׳, קאָרב-וואָרע 47 ביז 48 שטיקק פיר 1 גולדען.

ווינטער אייער-בעריכט. ביעריג-וואָרע 48 ביז 49 שטיקק פיר 1 גולד׳, קיסטע-אייער האָכפרימא פל׳ 29.50, פרימא 29 פל׳, קאלק-אייער — שטיקק פיר 1 גולדען.

ראָטהקלעע, נאָבקאָרנע צו 65 גולד׳ ביז 70 גולד׳ מיטטעל-קוואָלטאטען צו 54 גולד׳ ביז 57 גולד׳, יאָהרינגע צו — גולד׳ ביז — גולד׳; נאטוראללע נייע לזצערנע פאָן 52 גולד׳ ביז 56 גולד׳ פאָרראָהרינגע פאָן — גולד׳ ביז — גולד׳.

הילזנ-פרייבע. נראָסע וויסע פיזאָלען פאָן 6 גולדען 25 קר׳ ביז 6 גולד׳ 75 קר׳, צוועיג-באָהנען פאָן 7 גולד׳ 50 ביז 8 גולד׳ — קר׳, ברוינע-באָהנען פאָן 7 גול׳ — קר׳ ביז 8 גולד׳, 25 קר׳, מאָהן בלויער פאָן 31 ביז 33 גולד׳ גרויער פאָן 29 ביז 30 גולד׳ —. ערבסען פאָן 11 גולד׳ — ביז 14 גולד׳ — אונגאַרישע עגשטאלטע צו 15 גולד׳ — קר׳ אויסלאָדישע ערייסנען פאָן — גולד׳ ביז — גולד׳ — קר׳, לינזען יע נאך קוואלישאָט פאָן — גולד׳ ביז 9 גולד׳ — קר׳, בעססערע ביז 18 גול. קיממעל גרייטשערט פאָן 18 ביז 19 גול. הירזע-בריין פאָן 11 גולד׳ — ביז 13 גולד׳ — קר׳. האנפ-זאמען פאָן 11 גולד׳ 50 קר׳ ביז 12 גולד׳ — קר׳. מאָהאר-זאמען פאָן 5 גולד׳ — קר׳ ביז 5 גולד׳ 50 קר׳, אנבויא-וויקקע 5 גולד׳ — קר׳ ביז 5.50, אללעס פער 100 קילאָגראמס.

רוהזוואָרען. דיא פאָם אויסלאנדע אינלאנדע-דען בעריכטע לויטען איממעראוואָהרענד זעהר פלוא. מאן ביע-טעט וויא ביזהער: פיר אילסיסע 2 פל׳ ביז 2 פל׳ 25 קר׳, פיכטע 4 פל׳ ביז 4 פל׳ 25 קר׳, עדעלמאדער 5 פל׳ 75 קר׳ ביז 6 פל׳. שטיינמאדער 6 פל׳ 50 קר׳ ביז 7 פל׳ פער פאאר יע נאך פראָווינענען אונד קוואלישאָט. האזענפעללע פאָן 26 ביז 30 פל׳ פער 102 שטיקק.

האָנינג. נעלבער נעליטשערטער 36 ביז 37 גולדען.

וואכס. פאָן ראָזענוויער וואורדען 20 מצטר. צוגע-פיהרט אונד מיט 142 פל׳ פערקויפט.

וואָללע. אבאטץ 400 מעטערצענטנער, אונד צוואר: מיטטלערע אינישוירען פאָן פל׳ —.58 ביז פל׳ —.62, בעס-סערע אינישוירען פאָן פל׳ —.64 ביז — .65, נעוואשענע לאמס-וואָללע פאָן פל׳ —.88, ביז פל׳ —.94.

ראָההייטע. מאן בעצאהלטע: אונגאַרישע שווערע אָכסען-הייטע פאָן 82 ביז 85 גולד׳ קוה-הייטע 80 ביז 82 גולד׳ קייסען פאָן 120 ביז 125 גולד׳, פיטטליינע פאָן 90 ביז 95 גולד׳ פער 100 קילאָגראמס. האָסהייטע שווערע פאָן 10 גולד׳ — קר׳ ביז 18 גולד׳ 75 קר׳, לייכטע פאָן 8 גולד׳ — קר׳ ביז 9 גולד׳ — קר׳ פער פאאר.

לאָטטאָציעהונגספאָם, 23. אפריל 1892.

וויען	26	27	75	33	7
גראץ	22	30	56	1	26
טעמעשוואר	62	76	39	86	77

קאָנקורז.

אין דער פיליאלנעמיינדע דיאָשפאטאָני (פרעס-בורגער קאָמיטאט) איזט דיא שטעללע איינעס ש״וב ובעל תפלה וקורא אָפפאָרט צו בעזעטצען.

בעווערבער אום דיעזען פאָסטען, דיא אויך דיא פאהונקיט צום רעליגיאָנס-אונטערריכט האבען מיססען, האבען ביז שפאָטעסטענס אם 10. מאי ל׳ י׳ איהרע קבלות פאָן מינדעסטענס 3 אָרטהאָדאָקסען ראבבינען, פערנער לענאליזירטע קאָפיען אבער ביזהערינע פערוועגדונג, פאמיליענשטאנד אונד אל-טער אנהער איינצוזענדען.

נעהאלט פל׳ 300, נאטוראל-וואָהנונג, גאנצע שחיטה אונד איבליכע עמאָלומענטע. פיר דען רע-ליגיאָנס-אונטערריכט ווירד דערזעלבע פאָן דען על-טערן סעפאראט לוט איבערענקונפט האָנאָרירט.

רייזעשפעזען ווערדען נור דעם אקצעפטירטען לוט איבעראיינקאָממען ערזעטצט.

פיר דען פאָרשטאנד

Jakob Stern,

Präses.

Diós Patony
Post: Szt.-Mihályfa,
(Pozsony megye)

קאָנקורז.

אין דער אויט אָרטה איזט׳ קולטוס-נעמיינדע קארלבורג (בייא פרעסבורג) איזט דיא שטעללע איינעס ש״ץ מ״ץ מיט איינעם יאהרעסגעהאלט פאָן 250 גולדען, פרייער וואָהנונג, גאנצער שחיטה אונד איבליכען נעבענ-עמאָלומענטען ביז ר״ה סיון הבע״ל צו בעזעטצען.

בעווערבער, וועלכע מיט דתרות אונד קבלות פאָן אנערקאנטען אָרטהאָדאָקסען רבנים פער-זעהען זינד, האבען צו איינעם פראָבע-פאָרטראג צו ערשיינען. — רייזע-שפעזען ווערדען נור דעם אק-צעפטירטען פערגיטעט.

קארלבורג, יום ה׳ ט׳ למב״ע שנת תרנ״ב לפ״ק.

מאָרטין וואלטער.
קולטוס-פאָרשטעהער.

חברת תורת אמת

בודאפעסט.

ערָאָפפנונג דעם זאָממער-סעמעסטערס א׳ דר״ח אייר הבע״ל.

גרינדליכער אונטערריכט אין גמרא ומפרשים ראשונים ואחרונים, חומש, רש״י נ״ך אונד דקדוק.

אבענד-קורז פיר פראָפאנע קענענטניססע.

נאך האלבאָהרינגם בעשטעהען שאָן נלאנ-צענדע ערפאָלגע.

אויסקונפטע ערטהיילט בערייטווילליגסט: ה׳ אדאָלף פראנקל, קאָבינגנאססע נומ׳ 10.

דאס פראזידיאום.

מאטטאָנים

עליואבעטה-זאלצבאד

בודאפעסט (אָפען)

מאיזאָם פאָם 1. מאי ביז 30. סעפטעמבער.

פאָן נלאנצענדעם ערפאָלג בייא

פרויען-קראנקהייטען

אונד אונטערלייבס-לידען.

אָרדינירענדער בעדיענונג:

Dr. J. Bruck, Vigadó-tér Nr. 1.
(Assekuranz-Palais.)

געזונדע לאנע, בעללינע וואָהנונגען, גוטע עסטוי-ראציאָן, — הענער אָגיבום-פערקעהר מיט דער הויפטשטאדט פאָן 5 אוהר מאָרגענס אנגעפאנגען פאָם פראנצ אָיעפס-פלאטץ.

Herausgeber und Redacteur: M. Dornbusch. Budapest, 1892. Druck von Sam. Márkus, Dorotheagasse 6. (Wien.)

קויפטע היים לאזע אים ווערטהע פאן 300,000 גול-דען אונד רעכטען אים ווערטהע פאן 500,600 פל. וועלכע ווערטהע ער נאך זיינער אנגאבע דען בע-טרעפפענדען פארטיען מיט אויסגאהבע פאן צירקא 60,000 פל. דאס ער אין פאלגע זיינער צאהלונגס-אונפאהיגקיט צו ליעפערן ניכט מעהר אים שטאנדע וואר, אויך פאקטיש אויספאלגטע. אים איבריגען געשטעהט דער אנגעקלאגטע, דאס ער פאם יאהרע 1881 ביז 1884 געבעבנביא אויך איינען בילדער-האנ-דעל בעפריעבען. ביא וועלכעם געשאפטע ער מיט-דעסטענס 50,000 פל. פערלאָרען האבע. דאמאלס אלזאָ אים יאהרע 1884, וואר ער שאָן צאהלונגס-אונפאהיג; אבער אין דעם גלויבען, דאס ער דורך גליקקליכע שפעקולאציאָנען, אינבסבעזאָנדערע דורך דאס באָריזע-שפיעל זיך העלפען קאָننע, האבע ער צו דעם לעטצטערען גנרי פפען, יעדאָך אויך היער בעדייטענדע סוממען פערלאָרען. דער אנגעקלאגטע געשטעהט פערנער אויך איין, דאס ער דיא אויף ראטענ-צאהלונגען פערקויפטען לאָזע, וועלכע שאָן נאך איינצאהלונג דער ערסטען ראטע דאס איינגע-טהום דער קויפער בילדעטען, פערזעטצט האבע. זאָ פערזעטצטע ער, אים זיך אוים דער נעלד-פערלע-נגנהויט צו העלפען, ביא פערשיעדענען באנקערס 9193 שטקק לאָזע, וועלכע ער ניכט אויסלאָזטע. דיא באנקערס פערקויפטען דאנן דיעזע לאָזע ווייטער, זיינע געשאפטסביכער האט היים געפאלשט.

(וואָצו איין העבראָישעס געבעטבוך דיענט.) מאן זאָלדעס גלויבען, דאס אין זאָלכעס געבעטבוך דען איינציגען היילינגען צוועקק האט, דאס דער בעזיטצער דעזעלבען דא-רוים זיין געבעט פערריכטע. אין דער טהאט האט אין זאָלכעס בוך אין אונזערער רעפאָרמיסטישען צייט אויך מאנכען געבעט-צוועקק. עס איזט יא אללבעקאנגט, דאס פיעלע נייטאָרישע טאָכטער אידרע מיטטער מיט איינעם „עלפעננביין-מידור" אלס „ווייהנאכטס-גע שענק" אבערראשען. דאס אבער איין פראכט-מידור יעמאנדען אויך דירעקט צום דיעבשטאהל אנאיפערן קאנן, האט איינע שלוספערהאנדלונג נעצייגט, דיא פאָרנעסטערן פאָר דעם בודאפעסטער געריכטע גענען דען קאָממיס ארמין שטיינער דורכגעפיהרט וואורדע. אן איינעם שאָנען פסח-אבענד פערזוכטע עס דיעזער יוננע מאנן, אים דיעזענען טאבאק-טעמפעל דיא בעט-פולטע מיט איינעם נאכשליססעל צו אָפפענען.

וואר דיא אידרין, זאָ האט ער דאָך נאָטט נעליעבט אונד איהם דיענען וואָללען. האסט דוא אבער אויך פיר דיך דיעזע עכספערימענט? וויא ביזט דוא זאָ פלאָטצליך צו איינער נייען אבערצייגונג געלאנגט? ווער האט דיך בע-לעהרט? מערדוינג?

„נון, דאס וואָהל ניכט," אנטפ מלכה פערווירדט, „ווענן ער אויך מאנכעס דארוף בעצייליכע מיט מיר שפראך, זאָ וואר עס דאָך ניכט איינעמליכע בעלעהרונג; אבער זיין אומ-נאנג, זיינע איינפערזוגנגען ווירקטען אויף מיך אונד מאכטען מיך נאכדענקענד. ער וואר מיר הערצליך נוט, אונד דאָך שווידערטע ער מאנכמאל, ווענן איהם איינפיעל, דאס ער זאָ פיעל פייינדליכקייט אן איינע יידין פערשוויגדעטע, אומווילליקליך דאנגטע זיך מיר דער נעדאנקע אויף, דאס דאָך וואָהל דיא פערבאטונג דער וועלט אונס ניכט זאָ נאנץ אונפערדיענט טרעפפען, דער פאָרוואורף אונזערער האלז-שטארריגקייט ניכט זאָ נאנץ גרונדלאָז זיין דירפטע. זאָللטע דיא נאנגאע וועלט אים אירטהומע שווענען, אונד נור איין נרינענס, צערשטרייטעס פאָלק אים אויסשליעסליכען בע-זיטצע דער וואהרהייט זיין?"

„אלזאָ אויף דיעזעס ווענן ביזט דוא בעלעהרט אונד איבערצייגט וואָרדען?" ריעף הדסה. „ווענן דיא מענגע פיר דיא וואהרהייט צייגט, זאָ האטטען אין פייהערען ציישען כריסטען וויא יודען נעגען דיא היידען אונדערעכט. אונד וואר דיר פריהער אונבעקאנט, דאס מאן אונס פערעכטען אונד שילט? עס שמערצטע דיך נור ניכט זאָ טיעף, אלס דא דוא אויך פאָן מערדוינג פערנאהמסט, וואס ווייטאָליך פערנעהמען אונד נערן אוס נאָטטען ווילللען ערטאָ-נען. ניין, מלכה, קיין איינזעהר, פאָן דער וואהרהייט ערערעטער דראנג דאס דיך ערגייففען, עס איזט דיינע יגדהאפטע ניינונג, דיא דיך פערפירט."

(פאָרטזעטצונג פאָלגט.)

אין טעמפעל-דיענער ערווישטע דען דיעב אונד איבערנאב איהן דער פאָלגייא.

ביא דער פאָרנעסטרינען פערהאנדלונג ענט-וויקקעלטע זיך צווישען דעם גערעכטס-פראָזידענטען אונד דעם אנגעקלאגטען פאָלגענדעס געשפראָך:

פראָזידענט: וואס וואָللטען זיא אי-נגנטליך אוים טעמפעל שטעהלען?

אנגעקלאגטער: איך ביטטע, איך האבע נור גע זוכט.

פראָזידענט: אום דאנן צו שטעהלען.

נוט: אלזאָ וואס האבען זיא גע זוכט?

אנגעקלאגטער: מיינע שווייסטער וואר ברויט, אונד דא האָטטע עס זיך געשיקקט, דאס איך איהר אין שאָנעס געבעטבך צום האָב-צייטס-געשענק מאבע."

דער נאלאנטע ברודער וואורדע צו 6 מאָנאטען קערקער פערארטהיילט.

איינגעזענדעט.*)

בעה פה קאָלאָמעא, ע"א.

הנני מודיעים לאחינו בני ישראל שבוים שק פ' אחרי, עשרה ימים לחודש איר הבעל, יהי' היאהרציט של כבוד אדונינו מורינו ורבינו הרב הגאון הקדוש וכו' בקשת מרה הילל ל"ש אב"ד דפה וללוהה, והחזיק שכל תלמידיו ואוהביו שהיו הופקם תמיד על דלתותיו בחיי יבאו הנה על היאהרציט, ובודאי זכותו הגדול יגן עלינם ועל כל ישראל.

קאָלאָמיא, יום ח' עשק עשרת ימים לכבר תרנט לפק.

הבורה הקדושה דפה.

*) פיר פאָרם אונד אינהאלט דיעזער רוביק איזט דיא עדאקציאָן ניכט פערענטוואָרטליך.

האנדעל אונד פערקעהר.

(איזענבאהנ-אנגעלעגענהייטען.) אוים דעם נעזעטצע-ענטוואורפע, וועלכען נראף סאפארי אם זאמסטאג דעם אבגעאָרד-נעטענהויזע אין אנגעלעגענהייט דער באהן פאָן מארמאראָש-סיגעט נאך סטאנסלוי אונטערבייטעט האט, איזט פאָלגענדעס צו ענט-נעהמען: פאָן מארמאראָש-סיגעט ביז סיגעט-קא-מיערא ווירד דיא שאָן בעשטעהענדע, 23 קילאָמע-טער לאנגע אָאַרישע באהן; פאָן דאָרט ביז נאד-באָטשקאָ דיא שאָן בעשטעהענדע באהן דער מאר-מאָראָשער אקצעלבאהנ-אקצעלענגעעללשאפט אין דער לאנגע פאָן 86 קילאָמעטערן בענוטצט ווערדען. דיא פאָן נאד-באָטשקאָ ביז אן דיא לאנדעס-גרענצע צו בריינגענדע נייע באהן ווירד איינע לאנגע פאָן 76·25 קילאָמעטערן הבאבען. דיא קאָסטען זינד מיט 13½ מיליאָנען פראנאנלאנט. פאָן דיעזער סוממע זינד אים יאהרע 1892 אויף פלאנע אונד פאר-ביטען 500,000 פל. צו פערווענדען; דער רעסט דער קאָסטען ווירד זיך אויף צווייא ביז דריא יאהרע פערטהיילען. דיא נייע באהן ווירד אלס אייזענ-באהן ערסטען ראנגעס מיט איינעם נעלייזע נעבויט, דער בויאאים נאכסטע פריהיאהרע בענאָننען ווערדען. עס מיט-סען זעכס טונגעלפ אין איינער נעזאמטטלאנגע פאָן 1610 מעטערן, עלף בריקקען אונד זיעבען וויאדוקטע נעבויט ווערדען. אין אונגארן ווירד דיעזע באהן 9 שטאציאָנען (נאנליך אין לאָנקא, וויטשאָוולד, פע-דערסטאדט, בערלאבאר, ראהא, בילין, קעווולע קאָראָשמעזא אונד לאצעטשינא) הבאבען. צו דער וויטערפיהרונג דיעזער באהן אויף נאליציעס ביז סטאנסלוי האט זיך דיא אָסטער-ריכיש רעגיערונג פערפפליכטעט.

(בויא איינער קאסרנע אונד איינעם טרופ-פענ-שפיטאלעס.) בעטעففענד דער הינשנאנבע דער בויפאָפעטאָרשטען-ארבייטען ביא ערבאוגנ איינער אינאנ-טעריע-קאסרנע אונד איינעם טרופפענשפיטאלעס אין מאר-מאראָש-סיגעט ווירד בים בייגעלעגטען-אנטע דאוולבסס אם 6. מאי 10 אוהר פערגעבען. אין אָففענטלאכע אינע אָففענט-פערהאנדלונג אבגעהאלטען ווערדען. עס ווערדען נור גענעראל אָففענטע אנ-נענאָممען ווערדען. דער גוטאמטע-קאָסטענאָראנשלאג בע-טראגט פל. 264,053·58. אן וואהרהייט זינד 13000 פל. צו ערלעגען. — דיא בויגלאנג, קאָסטענאָראנשלאג, שפעציעל-לען אונד אللגעמיינען בעדינגנסס, דאס בויא-פאָראנס

אונד זאָנסטיגע דאטען קאָننען בים בוירעמיסטער-אמטע אין מארמאראָש-סיגעט בעזיכטיגט ווערדען.

(פערקויף פאָן אלט-מאטעריאלען.) דיא דיריגע-צאָן דער קאָנ' אונד שטאאטסבאהנען שייטבע צום פעריففדע דער אים יאהרע 1892 זיך אנזאמممלנדען אלט-מאטעריאלען (מיט אויסנאהמע דער אלט-שיעننען אונד מעטאלל-וואארען) אייגע אָففערטففאהרלונג אוים. דיא דייעבצעיגלינגען אנבאטט זינד ביז 20. מאי מטטאגס 12 אוהר בייא דער מאטעריאל-אונד אינזענטאר-אנשאففונגס-פעקצאָן דער קאָנ' שטאאטסבאהנען אין בודאפעסט (אנדראשי-שטראסע 73, 2. שטק 43). אינצוזייהען, וואָ אויך דיא נאהערען דאטען אונד איינזייטיג בעזיכטיגט ווערדען קאָننען. אן וואהרהייט זינד 5 פעריצענט דער אففערטע-סוممע אייגען מאנ פאָר דער אففערט-פערהאנדלונג בייא דער קאָנ' אונ' שטאאטסבאהנען צו ע-לעגען.

(האָלצ-פערקויף.) א-ס דעם צוור קעלטשעער הערר-שאפט נעהערינען וואלדע נעלאנגען 25,700 שטקק 60—30 צמ' דורכמעסער האבענדע 20—18 מעטער לאנגע איכענ-שטאممע צום פעריففדע. דיא נאהערען דאטען זינד בים קו-ראטאָר לוקאָווטש אין האָممענאנא צו ע-פאהרען. דיא וואللונג לייעט 3 שטונדען פאָן דער דאָמאָ-נאער אייזענבאהנ-שטאציאָן עננففערנט אן דער וואראנגא-סטראففקאָר לאנדשטראסע.

(וואָللבלייففערונג.) פיר דען נעזעززבלינגען בע-טריעב דעם מאאטס-אָففיציר לאנדעס-שטראففוויזע זינד 260 מעטערצענטנער יעבענבריגע נייטע וואָللבלייففע אונד 100 מעטע-צענטנער ווייסע נעזעהעטצטע וואָللבלייففע צו ליעפערן. דיא דיעס-בעצעגלינגע אففערט-פערהאנדלונג ווירד אם 12. מאי 10 אוהר פאָר-מיטטאגס בים נעזאנגטען שטראففוויזע אבגעהאלטען ווער-דען, וואָ אויך דיא נאהערען ליעפערונגס אונד פערטראגס-בעדינגנסס צו עראففהרען זינד. וואהרהייט 2000 פל.

טעלעגראממע.

פאריז, 26. אففריל. פיר ראוואָאָל אונד סימאָן פערלאנגט דער שטאאטסאנוואלט דיא טאָדעס-שטראففע; פיר דיא אבריגען אننגע-קלאגטען מאכט ער מילדערנדע אומשטאנדע געל-טענד. — דער פערטהיידיגער טריטט פיר איינען „מילדען שפרוך" דער געשוואָרענען איין, וואָ-דורך דיא בירגער ציינען ווירדען, דאס זיא צווישען דער רוהיגן שטאאטסגעוואלט אונד דער רעוואָלו-ציאָן פערמיטטעלן וואָللען. — דאס אנרהייל דירפ-טע גענען 2 אוהר נאך מיטטערנאכט ערפאָللגען.

בריעففקאסטען דער רעדאקציאָן.

הערן מ' נייטאָמאן אין בראָאָש: איך ווייס ווער דער מיינונג, דאס זיך דיא אָللגיטישע בעהאנדלונג דער ניכט דייטי-צומענגען האט. עס פאנגט זיך ערשט אָן, אָב דיא גענעו-פאראטיא אבפאסאנג דער נעזעטצ ניכט נעשففففען. איזט אָففיציעל אנגען גליינ-גולטיג) ניכט אויך אלכע בעשולדיגונגען אָففגעבראכט האט, דורך וועלכע זיך דער מאניففעסט צום אייגففففען בעדע-טונג פיהللען קאָننען. — נאך מאָראָאָשקאָ: דיא צייט ערלוביכט עס אונס ניכט, פففוואס-קאָרففففאָדענען צו פיהרען, אוים דיא עמففעלבונג גרונדע קאָننען ווער אהרהיים האנישע בע-טרففففאָבאפאסונג דער נעזעטצ ניכט נעשففففען. ווערדען דיא זיך דאָך אן אייגען טהטיגען עמפינדע-נאָאָאָ, דער איה-נען פיר גערלר אונד נוטע וואָרטע גערנג זייגע פאָففففגקففففען ווירדען ווירד. — הערן מ' מ' ווינקלער אין אב-סנא: דער אנאאנג דער עדאקففللונג „אונטער ראָففففאָר דער-ففאָففففאָר אייזט, וויא ווייר שאָן ווידערהאָللט פון דעיזער שففللלע מיט-נעטففיللט האבען, נאנגליך פערגיففففען, דאס אנדערע זעדען ווייר איהנען فففففف

(יודענהאסס אין באָהמען.) אוים פראג ווירד טעלעגראפירט: אין לייטאָמישל וואורדען אויף דער נאכסטע בריעפע געפונדען, וועלכע מיט ראָטהער טינטע געשריבען זינד אונד אין דענען דען דאָרטיגען יודען געדראָהט ווירד, דאס מאן איהרע הייזער אם 1. מאי אין דיא לופט שפרענגען וועדרד. דיא בעדאָדע האט אין דיזער זאכע איינע שטרענגע אונטערזוכונג איינגעלייטעט.

(ראכע פיר ראוואשאל.) דאס פאריזער נאכטבלאט, אין וועלכעם דער אנארכיסט ראוואשאל פערהאפטט וואורדע, איזט פאָרגעסטערן אום האלב 10 אוהר אבענדס דאדורך אין דיא לופט געשפרענגט וואָרדען, דאס יעמאנד איינע באָמבע אין דיא קעללער-אָפפענונג דעס הויזעס שלייערטע. מעהרערע פערזאָנען וואורדען פערוואונדעט, דארונטער דער רעסטוראטאָר וועריי, דעסען ביידע פיסס צערשטעטערט זיין זאָללען. זיינע פרויא האט צוואר קיינע קאָרפערליכע בעשאדיגונג ערליטטען, אבער פאָר שרעקק האט זיא פאָללשטאנדיג דען פערשטאנד פערלאָרען. יענער טהייל דעס הויזעס, אין וועלכעם זיך דיא רעסטוראציאָן בעפאנד, איזט גאנצליך דעמאָלירט וואָרדען.

(זכר צדיק לברכה.) ווייר מאכען אויף דיא אנגאָבע „דבר בעתו" בעקאנדעס איינפערקאָם. אויסער דעם גייסטיגען גענוסס, דען מאן זיך וואהרענד דער זאָמער שבתות זוריך דיא לעקטויר דעס אנגענעהמיגטען ספר פערשאפפען קאָנען געלאנגט מאן זוריך האסזעלבע אויך אין דען בעזישען איינעם אנדענקענס אן הנאון מהרים שיק זצוקל"ל אונד איינער ערגאנזעיזונג אן דעסען אויסגעצייכנעטען תלמיד החריף מו"ה מתתי" דושינסקי זצ"ל.

אוים דעם געריכטס-זאאל.

(דיאפערהאנדלונג געגען דען אנארכיסטען ראוואשאל) האט געסטערן פאָר דעם שוואורגעריכטע אין פאריז בעגאָנגען. דעם אויסגאנג דערזעלבען ווירד מיט גראָסער שפאנונג ענטגעגענגעזעהען. מאן שפריכט דאדאָרן, דאס דער שטאאטסאנוואלט ענגען ראוואשאל דיא טאָדעס-שטראפע בעאנטראגען, גענע זיינע מיט-שולדיגען אבער מילדערנדע אומשטאנדע צולאססען וואָרדע. אונטער דעזען מיטשולדיגען בעפינדעט זיך אויך אין פרוענצימעער, נאמענס בוליע, וועלכעם בעקאנגטליך איינע שפרענג-באָמבע אונטער אהרען ראָקקען נאך פאריז אינשטונגעלטע. צור פערהאנדלונג זינד 22 אין דעם געריכטס-זאאל אן 369 פאָללען, אינטערשלאגונג אין 485 פאָללען אונד בעטרוגגרישע קרידא.

דיעזער אנקלאגע איזט פאָלגענדעס צו ענטנעהמען:

לדוויג הייס, אוים נייזאטץ געבוירטיג, גרינדעטע דאזעלבסט אם יאהרע 1869 מיט זיינעם ברודער אינגאן הייס אין באנקגעשאפט, וועלכעס זיא בין צום יאהרע 1873 פיהרטען. אים יאהרע 1873 פערלענגטען זיא איהר געשאפט נאך וויין. אים יאהרע 1883 טראט אינגאן הייס אוים דעם געשאפט אונד לודווינ הייס פיהרטע עס בין צום 4. פעבער 1890 אללין פאָרט. אן דיעזעם טאגע גינג ער אוים וויין דורך. איינען טאג שפאָטער ערשיען דער וויינגערבוכהאלטער דעם לודווינ הייס, מאקס פראָגע, ביא דער וויינגער פאָליציא-דירעקציאָן אונד מאכטע דיא אנצייגע, דאס זיין שעף לודווינ הייס זיך „אונבעקאנגט וואָרן" עגטפערנט האבע. דיא פאָליציא פערפיגטע, נאכדעם זיא אים געשאָפטע אונד אין דער וואָהנונג לודווינ הייס'ס איינע הויזדורכזוכונג געהאלטען אונד אויסער לאָזען פאָן גערינגעם וועטהע אונד איינעם געלדבעטראג פאָן עטוואס איבער 40 פל. קיינע וועדרטה-גענגענשטאנדע פאָרגעפונדען האטטע, דיא שליעסונג דעם באנק-געשאָפטעס.

קוים וואר דיא פלוטט לודווינ הייס'ס אין וויען בעקאנגט געוואָרדען, זאָ מעלדעטע זיך בעריטס איינע גאנצע שאאר פאָן פאָרטיען, דיא פאָן הייס גענגען טהיילצאהלונג אויף ראטענבריעפע לאָזען; אונד וועדטהפאפיערע געקויפט האטטען. זיא פאָרדערטען עטצטע דיא אויספאָלגונג דער פאָן איהנען געקויפטען אונד בעריטס נאגיגע איינגעצאהלטען לאָזען אונד וועדטה-פאפיערע. עס וואורדע פעסטגעשטעללט, דאס הייס דיעזע וועדטהגעגענשטאנדע טהיילס פערפאָנדעט, טהיילס פערייסגאבט האטטע.

אם 6. פעבער וואורדע לודווינ הייס אין נייזאטץ פערהאפטעט אונד אם 8. פעבער דער דאָרטיגען שאפטסאנוואלטשאפט איבערגעבען. דא ער אונגאריישער שטאאטסבירגער איזט, קאָנגטע זיינע אויס-ליעפערונג אן דיא אָסטערייכישען בעהאָרדען גיכט ערפאָלגען. פאָן דען פיעלען הונדערט פאָרצוגלאדענען דען צייגען בעפינדען זיך אבער דיא אללערמייסטען שטאאטסאנוואלטשאפט איבערגעבען. דא ער אונגאריישער אנגאריגע אונד אן גיזעטץ געריכטסהאָף אין פרעס-בורג מיט דער דורכפיהרונג דיעזער אנגעלעגענהייט בעטרוטע, דא דיעם דער וויען אם נאכסטען געלעגענגע געריכטסהאָף איזט.

אם פעללדיפע דער אונטערזוכונג האט הייס איינגעשטאנדען, דאס ער פאָם יאהרע 1883 אן דאס געשאָפט מיט אינעם קאפיטאל פאָן 8000 פל. פאָרגעזעטצט האטטע. ער ריכטטע זיינע געשאָפטס-טהאטיגקייט אויף דען פערקויף פאָן לאָזען אונד וועדטה-פאפיערן, בעזאָגערט גענגען ראטענצאהלונגען, אונד צוואר אין דער וויזע, דאס ער איבער דיא אין זיינעם בעזיטצע בעפינדליכען לאָזען ראטענבריעפע אויסשטעללטע, דיא רענטען הינגעגען, אבער וועלכע ער עבענפאללס ראטענבריעפע אויסשטעللטע, נאכדעם זיך דיעזע גיכט אין זיינעם בעפאנד, ערסט דאנן אנגאָקטע, ו